

PREZIDENTOVO ZDRAVÍ

Soud řešil výroky o stavu Zemana

PRAHA Psychiatrička a bývalá ministryně pro lidská práva Džamila Stehlíková (na snímku vpravo) včera stanula před soudem, kde se řešily její předchozí výroky ohledně prezidenta zdraví. Miloš Zeman na Stehlíkovou podal žalobu na ochranu osobnosti kvůli vyjádřením z října. Tehdy byl ve vážném stavu hospitalizován v nemocnici a lékařka uvedla na svém blogu i v médiích mimo jiné to, že abstinování prezidenta v nemocnici vedlo k náběhu na delirium tremens. Zmínila také skokové zdemontování. Zeman žádá omluvu a milion korun na Fond ohrožených dětí. Soudkyně avizovala, že nechá vypracovat lékařský posudek k zdravotnímu stavu prezidenta v době jeho hospitalizace.

FOTO MAFRA - ANNA BOHÁČOVÁ

Pomoc přijde, ale nebude to hned

Extrémní zdražení energií ohrožuje stále víc podniků a podnikatelů. Stát se rozhoupal a slibuje kompenzace, ty firmy získají možná do konce roku.

MIROSLAV PETR

PRAHA Sklárny Moravia v Úsobrně na Blanensku omezují výrobu v části provozu, desetinásobně vyšší cena za elektřinu ohrožuje výrobu v plastikářské divizi skupiny BR Group, řada firem připravuje výpovědi. Krize už ohrožuje nejen nejméně postižené sklárny, ale i mnoho dalších. Slibovaná vládní pomoc však nepříjde tak rychle, jak se z vyjádření koaličních politiků může zdát.

Už nyní je ale podle průzkumu Hospodářské komory situace mezi členskými podniky a firmami vážná. K propouštění zaměstnanců přistoupí až 27 procent velkých firem nad 500 zaměstnanců. A 18 procent ze všech. Z odvětvového hlediska půjde zejména o podniky působící ve stavebnictví a zpracovatelském průmyslu.

Ministerstvo průmyslu sice slibuje, že nejspíše do konce září předloží na vládu ke schválení návrh parametrů kompenzací podle dočasného rámce Evropské komise, ale bude úspěch, pokud se první podnikatelé dočkají finanční pomoci aspoň do konce letoška.

„Dva až tři týdny ještě příprava parametrů potrvá, pak se musí požádat v Evropské komisi o notifikaci, připravit výzvu, to vše nějakou dobu zabere. Takže peníze přijdou nejspíše někdy tak ke konci roku,“ vyjádřil se mimo záznam jeden z úředníků, který má informace o postupu přípravy pomoci.

Dočasný rámec obecně znamená, že Evropská komise povoluje členským zemím – podobně jako v případě kompenzací v časech covidu – jinak zakázané formy cílené pomoci (dotace ze státního rozpočtu, záruky na úvěry a podobně) konkrétním a nejvíce ohroženým firmám a podnikatelům.

Česko s dotacemi zaspalo

Od března, kdy tuto možnost Brusel pro podniky, zasažené důsledky ruské okupace Ukrajiny a protiruských sankcí, schválil, využila příležitost řada zemí EU. Evropská komise jim už schválila (notifikovala) podpůrné programy za stamiliony eur, v součtu za miliardy eur. Česko až dosud do-

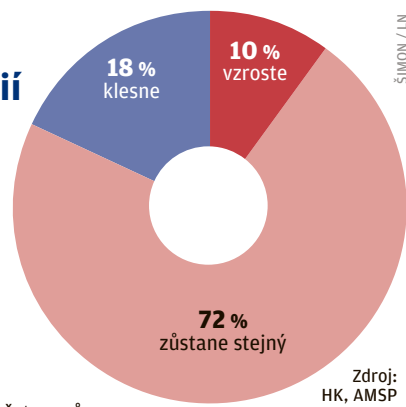
Důsledky drahých energií

Průzkum mezi členy Hospodářské komory: Očekáváte, že počet vašich zaměstnanců ve druhém pololetí roku 2022 ve srovnání s prvním pololetím vzroste, zůstane stejný, nebo klesne?

27 procent velkých firem nad 500 zaměstnanců (zejména ve zpracovatelském průmyslu a stavebnictví) počítá ve druhém pololetí letoška s propouštěním

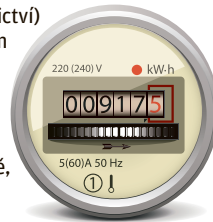
25 procent menších firem je podle odhadu **Asociace malých a středních podniků** ohroženo krachem v případě, že ceny energií zůstanou na současných výších

časný rámec odmítalo využít. Teď, když ministerstvo průmyslu pod tlakem byznysu začalo parametry připravovat a odhaduje, že stát na to vydá 25 až 28 miliard korun, bude nutné počítat i s určitou lhůtou. Ta je potřeba ke schválení programu v Bruselu. Země, které měly své dotační programy připravené už na jaře nebo v létě, požehnání dávno mají a svým firmám pomáhají.

SIMON / LN

Zdroj: HK, AMSP

gie vzrostou sebevíc, nemusí se státní pomoci dočkat. Brusel povolene kompenzace se vztahují na podniky jen v případě, že se vinou drahé energie dostaly do ztráty. Stát by tedy měl hledat i jinou formu, jež pomůže i těm, kteří se ještě drží díky aktivnímu nasazení a úsporám ekonomicky nad nulou, ale při pokračující drahotě by se dostali do minusu. Případně museli začít propouštět lidi. Ministerstvo průmyslu podle jeho šéfa Jozefa Síkely (ODS) hledá řešení, jak nabídnout možnost kompenzací i firmám, jimž výrazněji klesla kvůli současné krizi jejich ziskovost.

Vlekaři pomoc nedostanou?

Jinou kapitolou je, že i když bruselská pravidla dočasného rámce nerozlišují obory podnikání, Síkela zatím cílí chystané dotace jen na podniky ve zpracovatelském průmyslu. Jenže kvůli drahým energiím už začínají krachovat i podnikatelé třeba z oboru gastronomie. A do potíží se dostanou i třeba vlekaři na horách a další podnikatelé ve veřejných službách.

Velkou neznámou, kromě termínu spuštění výplat pomoci, jsou i podrobnější parametry chystaného programu. Síkela zatím jen zveřejnil hrubé obrysy. „Bude-

me kompenzovat až 30 procent způsobilých nákladů u normálních firem, až do 50 procent u energeticky náročných a do 70 procent způsobilých nákladů u zvláště energeticky náročných provozů,“ uvedl ministr průmyslu před týdnem.

Resort nyní ujišťuje, že využije dobu, po kterou bude probíhat schvalování kompenzací v Evropské komisi, k upřesnění výzvy, tedy parametrů. Ty by mohly být pro informací podniků předběžně zveřejněny.

O pomoci domácnostem, samosprávám a veřejné sféře stát jedná už delší dobu. Podniky ale řeší až nyní po jejich opakovaných a důrazných výzvách. Ve druhé polovině srpna vyzvala ministry k urychlené reakci kromě Hospodářské komory také Asociace malých a středních podniků a živnostníků (AMSP). V otevřeném dopise si nebrala servitky.

„Žádáme vládu ČR o neprodlené veřejné prohlášení firmám, jaká opatření budou přijata ke stabilizaci podnikatelského sektoru, případně o jasnou informaci, že na podnikatele, zejména malé a střední, kašle,“ uvedla asociace. „Rozhoupali se částečně až po našem apelu. Ale času už moc nezbyvá,“ dodává dnes pro LN předseda AMSP Josef Jaroš.

inzerce

PORTA APERTA
brány dílen a farem dokořán
17. 9. 2022
Na Brněnsku letos otevře:
Vinařství Válka
Nosislav (víno a produkty z hroznů, merunek, višň a dýně)
Vinařství u Křížů
Viničné Šumice (víno, burčák, hroznový mošt, vinné žele)
Mapu zapojených dílen, výroben a farem a podrobnosti o připravovaném programu najdete na
www.porta-aperta.cz
www.regionalni-znacky.cz Regionální značky

Česko opustila až čtvrtina příchodících Ukrajinců

PRAHA Evropskou unii opustila pětina až čtvrtina Ukrajinců, kteří v ní po ruské vojenské invazi získali dočasnou ochranu. Odpovídá to i stavu v České republice.

Ruská armáda vtrhla na Ukrajinu 24. února a hned od prvních dnů války se daly do pohybu miliony Ukrajinců, kteří prchali před boji. Od počátku ruské invaze získalo v České republice víza dočasně ochrany více než 427 000 ukrajinských běženců.

„Z celoevropské analýzy vyplývá, že nějakých 20 až 25 procent lidí se na území EU již nezdržuje. Čísla odpovídají i tomu, co jsme zaznamenali ve školských zařízeních podle původní predikce a podle reálné přihlášených dětí. Tak i tady nám to říká, že 20 až 25 procent lidí, kteří přišli na území Čes-

ké republiky a zaregistrovali se, tady nejsou,“ řekl ministr vnitra Vít Rakušan (STAN).

Řešení této situace se podle ministra Rakušana něho hledá na evropské úrovni, jednotný informační systém pro registraci již funguje.

Návrat kvůli kontrole nemovitostí

„My v téhle chvíli na evropské úrovni se chceme přiklonit k tomu, že ti lidé, kteří na delší dobu opustí území členského státu, už nebudou mít automaticky nárok na to, aby se jim institut dočasné ochrany udržel,“ uvedl ministr vnitra.

Upozornil ale zároveň na to, že Ukrajinci se mohli v létě vrátit do vlasti kvůli kontrole svých nemovitostí, a přijdou zpět, po-

kud zjistí, že je v zimě nebudou moci obývat. Do škol v České republice tento týden nastoupilo 57 000 až 60 000 dětí z Ukrajiny, řekl před týdnem při zahájení nového školního roku ministr školství Vladimír Balaš (STAN).

Ve sněmovně při interpellacích podotkl, že počet se neustále mění. Ve školách a školkách je podle něho zhruba 55 900 ukrajinských dětí. Základní školy navštěvuje asi 42 600 žáků z Ukrajiny, střední školy zhruba 4000 studentů, uvedl. Resort podle něj očekával vyšší počet středních školáků. Řada dětí ve věku 17 let se podle něho na střední školy v Česku nepřihlásila kvůli jinému vzdělávacímu systému, chtějí dokončit školní docházku na Ukrajině, přestože mají online výuku. čtk